

ΔΙΔΑΚΚΑΛΙΚΟΝ ΒΗΜΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΚΑΛΙΚΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 47

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΕΛΗΓΕΩΡΓΗ 27^α ΑΘΗΝΑΣ

27 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1928

ΧΑΡΙΝ ΤΟΥ ΕΠΙΟΥΣΙΟΥ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΕΝ ΔΙΩΓΜΩ.

(ΜΙΑ ΚΩΜΩΔΙΑ ΠΑΙΖΟΜΕΝΗ ΑΠΟ ΤΟΥ 1880)

Τὸ «*Ἐλ. Βῆμα*» τῆς 17-9-25 ἐδημοσίευσεν τὸ ἀκόλουθον ἄρθρον.

Κατῆντησε κοινοτοπία τὸ νὰ ὀμιλῇ κανεὶς διὰ τὰ χάλια τῆς δημοτικῆς μας ἐκπαίδευσως. Ἀπὸ μίας πεντηκονταετίας, ὁσάκις κυβέρνησις ἠθέλησε ν' ἀσχοληθῇ μὲ τὴν λαϊκὴν ἐκπαίδευσιν δὲν ἔκαμε ἄλλο παρὰ νὰ διεκτραγωδήσῃ τὴν ἀθλιότητά της. Ἀνὰ πᾶσαν σχεδὸν δεκαετίαν ἀπὸ τοῦ 1880 ὁ ἐκάστοτε ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ἐμφανίζεται εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ἀφοῦ περιγράψῃ τὴν ἐκπαιδευτικὴν κατάστασιν καὶ ἀναλύσῃ τὰ αἰτία τῆς καταπτώσεώς της, καταθέτει ὀρθοθὺν νομοσχέδιον ὑποσχόμενον τὴν ἀνόρθωσιν καὶ σωτηρίαν της. Ἀλλὰ κάθε φορὰν ἡ Βουλὴ ἀκούει, συμμερίζεται τὴν θλίψιν τῆς κυβερνήσεως, χειροκροτεῖ εἰς τὰ προτεινόμενα μέτρα, ἀλλ' οὐδὲν προφθάνει νὰ ψηφίσῃ, ἀνατρέπουσα τὴν κυβερνήσιν ἢ διαλυομένη. Κατὰ τὰ 1880, 1889, 1899, 1913 ἐπαναλαμβάνεται ἡ ἱστορία αὐτὴ ἐπιπλεῖ στερητικῶς καὶ ἀκέρως. Τὰ ἐκπαιδευτικὰ νομοσχέδια τοποθετοῦμενα πάντοτε εἰς τὴν οὐρὰν τοῦ νομοθετικοῦ προγράμματος τῶν κυβερνήσεων δὲν ἐδρῶσαν οὐρανόν.

Ἡ κριτικὴ τῆς ἐκπαίδευσως, τὴν ὅποιον ἐκάστοτε ὑπουργοὶ τῆς Παιδείας ἔκαμαν καὶ ἦις δύναται ν' ἀποτελέσῃ ὀγκώδεις τόμους, συμπίπτει εἰς τὸν κυρίως σημεῖον, εἰς τὸ δεῖ ἡ πενία τοῦ διδασκάλου ἐνισχυομένη ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν οἰκοδόμητος ἐπαγγελματικῆς του προαγωγῆς, εἶναι ἡ αἰτία τῆς ὀλοῦν ἀξανούσης ποιοτικῆς καταπτώσεως τοῦ σχολείου. Διὰ τοῦτο, μολοντί, ἀπὸ ἀόψιως ἐκπαιδευτικῆς κρινόμενα τὰ κατὰ τὰς διαφόρους ταύτας χρονολογίας μέτρα, ἀπετέλουν χωριστὰ ἐκπαιδευτικὰ συστήματα, σημαντικῶς διαφέροντα, καὶ ἐνίοτε ἀντιτιθέμενα πρὸς ἀλλήλα, ἐν τούτοις ἀπὸ τῆς ἀόψιως τῆς ἀνάγκης οικονομικῆς ἐνισχύσεως τοῦ διδασκάλου, ὡς προϋποθέσεως διὰ τὴν ἐπιτυχίαν οἰκοδόμητος μεταρρυθμιστικοῦ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν μέτρου, συνέπιπτον.

Ἡδὴ ἀπὸ τὰ 1880, εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν τοῦ ὑπουργοῦ ἐφαίρεται τὸ γεγονόςδετι «*ἡ ἐκ τῆς γλισχρότητος τοῦ μισθοῦ οὐκ ἐπὶ πενία καὶ ταπεινώσεως τοῦ δημοδιδασκάλου ἐξημίχισαν αὐτὸν ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἐμάργανε τὸν ζῆλον του. Οἱ νοήμονες καὶ εὐπαιδευτοὶ διδάσκαλοι, συνεχίζε ἡ ἐκθεσὶς κατὰ μικρὸν καταλιπόντες τὸ αὐτοῦ ἡτορογον ἐπάγγελμα ἐεράπησαν ἐπὶ ἄλλα. Οὐτως ἐπηρεχθῆ τὸ πρῶτον καὶ καίριον τραῦμα κατὰ τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως...*»

Κατηγορηματικώτερος ὁ εἰσηγητῆς τῶν ἱνομοσχεδίων τοῦ 1889, ὑπουργὸς τῆς Παιδείας Γεώργιος Θεοτόκης, ὑποστηρίζει δεῖ ἡ οικονομικὴ ἐνίσχυσις τοῦ δημοδιδασκάλου ἀποτελεῖ τὸν κλασσικὸν

παράγοντα τῆς βελτιώσεως τῆς ἐκπαίδευσως. «*Ἰσχυρίζομαι μὲ ἄλλοις γνησικὸν βαθύτατον, ἔλεγεν, δεῖ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ κράτους δημοτικὴ ἐκπαίδευσὶς οὔτε ὑπῆρξε ποτε ἐν Ἑλλάδι, οὔτε εἶ καὶ νῦν ὑπάρχει, δεῖ ἐξ ὅλων τῶν δυνατῶν τύπων τῆς δημοτικῆς ἐκπαίδευσως ὁ παρ' ἡμῶν ὑπάρχων εἶναι ὁ χειριστικὸς... Ἐν ὅσῳ δὲ δὲν καταστήσει τὸ στάδιον τοῦ δημοδιδασκάλου πολὺ διάφορον τοῦ σημερινοῦ, ἐν ὅσῳ ὁ διδάσκαλος οὐδεμίαν ἔχει ἐπιπλέον προαγωγῆς, βελτιώσις πραγματικὴ δὲν συντελεῖται. Καὶ συνεπῆς πρὸς τὴν ἀντιλήψιν αὐτὴν ἡ τότε κυβερνήσιν ἐπρότεινε μισθολογικὴν προαγωγὴν τοῦ δημοδιδασκάλου μέχρι δραχμῶν 280 μηνιαίως.*»

Δέκα ἐτη βραδύτερον εἰς τὰ 1899 ὁ κ. Ἀθ. Εὐσταθίας ἐκαλεῖτο νὰ κάμῃ μὲ τὴν σειράν του τὴν περὶ δημοτικῆς ἐκπαίδευσως κριτικὴν, νὰ καταθέσῃ τὰ νομοσχέδια του καὶ... νὰ ἀπέλθῃ. Εἰς τὴν μακροτάτην εἰσηγήσιν του τονίζει δεῖ «*οὔτε καλὰ οικονομικὰ (τὸ ἀνεφέρει πρῶτον) οὔτε χρηστὴ διοίκησις, οὔτε ἰκανὴ ἐξωτερικὴ ὑπηρεσία, οὔτε στρατὸς καὶ ναυτικὸν ἀξιόμαχον, οὔτε ταχέια καλοφάλης ἀπονομῆς δικαιοσύνης εἶναι δυνατὴ χωρὶς δημοτικὴν ἐκπαίδευσιν, χωρὶς τὸν ἐπιούσιν αὐτὸν ἄρτον τοῦ λαοῦ. Εἶχε προηγηθῆ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης γεγονὸς τὸ ὅποιον τοὺς συγχρόνους οἰκονομολόγους μας μάλλον θὰ ὄθει εἰς σκέψεις οικονομικῶν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ τὸν ὑπουργὸν τῆς Παιδείας τοῦ 1899 ὠδήγησεν εἰς τὸ νὰ ζητήσῃ ἐπαύθησιν τῶν δαπανῶν αὐτῆς. Τὸ γεγονός τοῦτο ἦτο ὁ πόλεμος τοῦ 97. Τὴν αἰτίαν τῆς καταστρεφῆς ἐκείνης ἀνεζητήσεν ἡ τότε κυβερνήσιν εἰς τῆς ἐκπαίδευσως τὴν ἀθλιότητα. Καὶ τὴν ἔξοδον τῆς χώρας ἀπὸ τὰς συνεπείας τῆς ἡττῆς ἐπέδωξε μὲ τὴν ἐκπαιδευτικὴν ἀνεγέννησιν. Καὶ παραβλέπουσα δεῖ τέσσαρα ἐτη ἐνωρίτερα ὁ ψηφισθεὶς νόμος ΒΤΜΘ' διηυθεῖται, ἐν μέτρῳ ἀνεκτῆ διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, τοὺς διδασκαλικὸς μισθοὺς, ἐξήτει νέας ἀξήσεις ὑπὲρ τῶν διδασκάλων, διὰ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἴσιν τοῦ προδλημάτος τῆς προαγωγῆς τῶν δημοδιδασκάλων, τὸ ὅποιον ἐθιῶρει θεμελιώδες διὰ τὴν ἑλὴν ἀνάπτυξιν τῆς λαϊκῆς ἐκπαίδευσως. Ὁ Νικηολέων, λέγει ὁ εἰσηγητῆς, διὰ τοῦτο εἶχε καλὸν στρατόν, διότι κάθε στρατιώτης κατατασσόμενος ἐγνώριζε δεῖ τίποτα δὲν θὰ τὸν ἡμπεδίσει νὰ γίνῃ στρατάρχης, ἦρκει νὰ ἦτο ἰκανός.*»

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐκπαιδευτικὸν σύστημα τοῦ 1899 ἠκολούθησε τὴν τύχην τῶν προηγουμένων. Μία δωδεκαετία ἔκτοτε ἐπέεσε χωρὶς κανεὶς νὰ ἐνθυμηθῇ τὴν ἐκπαίδευσιν εἰμὴ διὰ νὰ τὴν ὠθήσῃ πρὸς τελείαν ἀποσύνθεσιν. Ὁ νόμος τοῦ 1905, ὁ γνηστικὸς ὡς νόμος τοῦ Στάη, ὠπηρεῖ

τὸ coup de grāce τῆς ἐπὶ μίαν 25ετίαν ἔως τότε κριτικαριζομένης. ἀλλὰ μὴ βελτιουμένης, ἐκπαίδευσως. Τὰ διδασκαλεῖα δεῖ αὐτοῦ κατηγορήθησαν, καὶ οἱ διδάσκαλοι ὑπεδιδόθησαν. Τὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ τοῦ νόμου βραδεία, ἀλλὰ σοβαρά, κατεφάνθησαν κατὰ τοὺς θαλκανικὸς πολέμους. Ἡ ἐπανόρθωσις ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως Βενιζέλου μὲ τὸν νόμον τοῦ 1912 δὲν ἴσχυσε νὰ ἐξουδετερώσῃ τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα. Ὁ ἀσθενὴς ἦτο πολὺ ἀσχημα καὶ μόνον ριζικὴ καὶ γενικὴ θεραπεία θὰ ἠμπορούσε νὰ τὸν σώσῃ. Ἡ προσκάθεια αὐτῆ ἔγινε. Ὁλόκληρον ἐκπαιδευτικὸν σύστημα εἰσηγήτο ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας εἰς τὴν Βουλὴν τοῦ 1913. Ἡ προσκάθεια τοῦ 1889 καὶ 1899 ἐπαναλαμβάνεται ἐπὶ βάσεως εὐρυτέρας καὶ σύμφωνα μὲ τὰ τελευταία πορίσματα τῆς ἐπιστήμης. Ἀλλ' ἡ τύχη καὶ τῆς προσκαθείας αὐτῆς δὲν ὠπηρεῖ καλλιτέρα. Τὰ νομοσχέδια ἐκείνα τοποθετηθέντα πάλιν εἰς τὴν οὐρὰν τοῦ κυβερνητικοῦ προγράμματος τῆς κυβερνήσεως παρέμειναν ἀψήφιστα καὶ ἄλληλιν ὠπρέλαιαν δὲν ἔδωσαν παρὰ τὴν εὐκαιρίαν μίας ἀκούης κριτικῆς καὶ μίας καταγγελίας ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς κατὰ τὸ ἐπισήμου κράτους τὸ ὅποιον ἐνῆρ ἐπὶ ἡμῶν αἰῶνα διακηρύττει δεῖ ἡ ἐκπαιδευτικὴ μας κακοδαίμονία εἶναι ἡ ἀμειωτέρα συνέπεια τῆς οικονομικῆς ἀθλιότητος τοῦ διδασκαλικοῦ κόσμου, ἀρνεῖται ν' ἀντιμετωπίσῃ τὸ γεγονός τοῦτο μὲ εἰσπρίσιν καὶ νὰ λάβῃ τὰ ἐπιβαλλόμενα μέτρα.

Μὲ τέτοια λοιπὸν οικονομικὰ καὶ ἠθικὰ ἐφῆδια εἰσηθῆεν ἡ δημοτικὴ ἐκπαίδευσὶς καὶ οἱ λειτουργοὶ τῆς εἰς τὴν περιόδον τῆς μεγάλης δοκιμασίας τῶν πολεμικῶν καὶ μεταπολεμικῶν χρόνων. Δὲν εἶναι διόλου παράδοξον λοιπὸν, ἐὰν αἱ πολεμικαὶ καὶ πολιτικαὶ καὶ διωτικαὶ συνθήκαι τῆς τελευταίας δεκαετίας εὐροῦσαι ἐν ἐκπαιδευτικὸν καθεστῶς μαραινόμενον καὶ φθίνον τὸ ἀποσύνθεσαν τελείως, ἀπεδιώξασαν ἀπὸ τὸ σχολεῖον πρὸς τὸν στρατόν, πρὸς ἄλλας πολιτικῆς ὑπηρεσίας καὶ πρὸς ἰδιωτικὰς ἐνασχολήσεις σημαντικῶν μέρους τοῦ προσωπικοῦ καὶ κλείσασαι ἐρημητικῶς τὰς θύρας τῶν διδασκαλείων εἰς τὴν σπουδάζουσαν νεολαίαν ἐπὶ σειράν ἐτῶν. Ὁ δημοδιδάσκαλος, χωρὶς μισθόν, χωρὶς προαγωγὴν, χωρὶς καμμίαν ἐπιπλέον μέλλοντος καλλιτέρου ἔστρεψε τὴν προσοχὴν του ἐξω τοῦ σχολείου εἰς ἀναζητήσιν πόρου ζωῆς. Ἐπὸ τὴν πίεσιν τῆς πενίας τῆς καὶ τῆς ἐγκαταλείψεως τῆς ἀπὸ τὸ κράτος ἡ δημοτικῆς μας ἐκπαίδευσὶς ἠρημώθη μέχρι τοῦ σημείου ὥστε νὰ μὴ ἠμπορῇ νὰ συγκρατήσῃ οὔτε τὸ ἡμῶν τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ. Οἱ ἀριθμοὶ σχολείων, διδασκάλων καὶ ἀποδοχῶν εἶναι οἱ τελευταῖοι ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκείνους οἰκοδόμητος ἄλλης χώρας. Χῶραι εὐρισκόμενα ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἱστορικῆς, οικονομικῆς καὶ πολιτικοῦ μὲ ἡμᾶς εὐρισκονται εἰς θέσιν ἀούγκριτον ὑπὸ ἐκείνιν ἐκπαιδευτικῆν.

Καὶ ἄλλοτε ἀνεφέρθη τὸ παράδειγμα

της Βουλγαρίας. Η χώρα οδτη, με την όποιαν εύρισκόμεθα εις άνταγωνισμόν ανέαν, διαθέτει 6 διδασκάλους επί 2 ιδιάν μας. Καί εκ των 6 αυτών μόνος δ εις δέν κροβρχειται εκ παιδαγωγικής σχολής. Ένω παρ' ήμιν, όπου τό κράτος επίτηδες ζητεί διαρκώς και κατώτερα προσόντα άπό τόν διδασκαλον διά να πληρώνη ολιγώτερον, τό ήμισυ τοϋ προσωπικού δέν έτευχεν ούδεμιές παιδαγωγικής μορφώσεως, άλλ' είναι στρατολογημένον εκ τάξεων γυμνασιακών, εκ των έλληνικών άκόμη δέ και των δημοτικών σχολείων. Άλλ' ή Βουλγαρία, ήτις διέθετε εκ τοϋ προόλογοισμοϋ της τοϋ 1923—24 7 α) ούδωρα τό ποσοστόν τοϋτο διά τοϋ προόλογοισμοϋ τοϋ 24—25 εις 11 α), έν ή ή Έλλάς ούδέποτε υπερέθη τά 2—3 α).

Άλλά και άπλή παραβολή της θέσεως των δημοδιδασκάλων προς έκείνην των άλλων ύπαλλήλων δείκνυει ότι τό κράτος έτήρησε δύο μέτρα και δύο σταθμά.

	1924	1925
Εισηνοδία Η	160	250 (τελευτ. Ν. Α.)
Άνθυπόχοϋ	160	270 (X11 πλην έπιδοματων)
Καθηγητής Η	160	280
Άρημοδύλοϋ Α	150	120 (Ν. Α. 25-9-24)

Είναι έκπληκτικόν ό,τι ό πίναξ αυτός δείκνυει. Τό κράτος ήκολούθησε πάντοτε μίαν τακτικήν. Τό μισθολογικόξ βάσαις ούδέποτε θίγει ειμή διά να τάς βελτιώνη. Καί δέν εύρι διά να παραβή την άρχήν του ταύτην παρ' τόν δημοδιδάσκαλον!

Καί έν ή δι' όλουϋ τού; άλλουϋ ύπαλλήλουϋ του έχει άνέλξη εύρύτατον τόν θρόνον της άνόθου των προς τάς άνωτέρας βαθμίδας της Ιεραρχίας των και έχει δώσει ούτω εις αυτούξ τό μέσον της προαγωγής των οικονομικών των, εις μόνον τόν δημοδιδάσκαλον έκκείσε και τόν θρόνον αυτών. Έάν ήτο δυνατόν να άναλυθή εις ά: ιθμόξ ή εκ της διπλής ταύτης αίτίας έπαγγελματική άνύψωσις παντός άλλου ύπαλλήλου, τότε θά καταφαίνετο τό μέγεθος της κατά τοϋ διδασκάλου άδικίας. Διότι πόσοι ειρηνοδίκαι τοϋ 1914 π. χ. ή άνθυπολοχαγοί ή άπόλοιοιοι εις τάς άλλας ύπηρεσίας εξήκολούθηον να παραμείνουσ εις τόν αυτών βαθμόν έν ή οι δημοδιδάσκαλοι πάντες μένουσ εις τόν αυτών βαθμόν άφ' ότου εισήλθον εις την ύπηρεσίαν πλην έκείνων οι όποιοί έγκαταλείψαντες τό σχολετον εισήλθον εις τόν στρατόν, όπου έπαξίως είναι άνωτεροί αξιωματικοί, ή εις άλλας κρατικές ύπηρεσίας όπου έχουσ προαχθή κατά δύο ή τρεις βαθμοξ ύπερ τόν διδασκαλικόν κλάδον.

Αυτή είναι ή παραλειπτική κατάσταση τοϋ δημοδιδασκάλου και ή «πλουσιοπάροχοϋ» αυτού θμοιβή, την όποιαν έφθόνησαν ό κ. ύπουργόξ των Οικονομικών. Έάν παράτασις της θλιώτερης αυτήξ καταστάσεως είναι ή όχι έγκλημα κατά τοϋ έθνουξ αφήνομεν να κρίνη ή κοινή γνώμη, την όποιαν ή ήλθησαν να επικαλεσθουσ κατά της διδασκαλικής όμοσπονδίας. Τοϋτο μόνον τονίζομεν, ότι ή άπαίτησις των δημοδιδασκάλων να τοίξ άναγνωρισθ ήμια στοιχειώδηξ προαγωγή, ήτις μάλιστα δέν πρόκειται να τοξς ούψωξη πέραν των μισθολογικών όριων ποϋ έκρινε επικαλλόμενα ή κυβέρνησις πρό 45 έτών και πλέον και ύπό τάς οικονομικός συνθήκαις της έποχής έκείνης, είναι άπαίτησις λογική και δικαία, της όποιας την άποδοχήν επικάλλει αυτό τό εκπαιδευτικόν συμφέρον. Η προσάθεια τοϋ διδασκαλικού κόσμου, αγωνιζομένου διά την οικονομικήν του άποκατάστασιν,

ΓΕΓΟΝΟΤΑ-ΚΡΙΣΕΙΣ

Η ΜΠΗΧΤΗ

Τό να κρανηάξη ό «Έρμηξ» μεθ' ύθρων και άπεγνωσμένωξ ότι δέν θέλει ό κλάδοξ οργανικήν διαρρύθμισιν και να μάχεται ούτω κατά της ύπαγωγής τοϋ Κλάδου εις τόν πανυπολληλικόν, άλλάξων έπί, άγνωστον διά ποδοστήν όραν, τό ύποκάμισον των ιδεών του, εις βέβαια και ποϋ άφορμ αυτών και μόνον. Τό να έξογκώνη όμως τάς σημερινάξ αξιώσει τοϋ κλάδου και τάς οικονομικός δυνατείας των αιτημάτων του εις ποδόν πολλαπλάσιον τοϋ πραγματικού, εις μι ά μαχηριύ ποϋ ύπόυλωξ ζητεί να καταφέρει κατά της Όμοσπονδίας. Διότι ζητεί να παραγάγη την έντύπωσιν ότι ό κλάδοξ άκαιτεί μεγάλη ποσά και να έξεγερη διά μίαν όραν άκόμη τοίξ οικονομικός παράγονται τοϋ Κράτουξ και να δώξη εις αυτούξ νέα έπιχειρήματα προς ματαιώσιν των προσπαθειών μας.

Νεροπή...!

Έλάθημεν και δημοσιεύομεν την εξής έπιστολήν.

Επειδή δσα έδημοσιεύθησαν εις τό ύπ' όριθ. 41 της 4 Σεπτεμβρίου έ. έ. ή άλλον τοϋ Αιδ. Βήματοξ ύπό τόν τίτλον «Έρωτώμεν» άποτελοσδι όκοφανείαν, όκοφανικά δέ και ύβριστικά εις ότα έπίθεξ έδημοσιεύθησαν εις τό ύπ' όριθ. 42 ή άλλον της 23 Αύγ. έ. έ. ύπό τοίξ τίτλουξ «Συνεργασία» «παράδοξη άντιλήψη» «Πθική πίστη» και έπειδή ταύτα έχουσι βαρύν τόν αντίκυτόν των, τόσον επί της ύποστάσεωξ μου ως Δημόσιου ύπαλλήλου όδον και εις τάς κοινωνικός μου όχέσει, παρακαλώ, δυνάμει τοϋ Νόμου περί τύπου να δημοσιεύσθη την παροσδαν μου εις την αυτήν τών δημοσιυθέντων θέδιν και με τό αυτά ύοιχεία και να μου γνωρίσθη τόν δώσαντα τάς όχρητικάξ πληροφορίας, ίνα παραδώσω τοστον εις χείρας της Ποινικής Δικαιοσύνης.

Έν Καβάλλω η 19 Σεβρίου 1925.

ΠΑΝ. Γ. ΤΣΑΚΙΡΗΣ

Έπιθ. Δην. Σχολ. Καβάλλας

ΣΗΜ. «Α. Β.» Δημοσιεύομεν την έπιστολήν τοϋ κ. Τσακίρη, όχι διά τόν περι τύπου νόμον όστιξ δέν τόν προστατεύει έν προκειμένω, άλλά διότι θέλομεν να τοϋ δάσωμεν τά μέσα να υπερασπίση τό δικαίόν του, δάν... έχη τοιοϋτον. Δυστυχώς δέν έπωφελήθη της εύκαιρίας διά να έποδείξη τάς πληροφορίες μας έσφαλμένα, άλλώς έχασα τή ερεσι τά δημοσιεύματά μας ως «συνκοφαντικά και ύβριστικά», έν ή είναι πασιγνωστον ότι τό «Α. Β.» δέν άκολουθεί ποσώς την τακτικήν των ύθρων και σνκοφανειών, ως καλώξ ό κ. Τσακίρηξ δύναται να γνωρίξη.

ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ας έλθωμεν όμως εις τά πράγματα. Έγράψαμεν ότι ό κ. Τσακίρηξ κατηγγέλλει εις τό ύπουργείον άπό 13 Αύγουστου διά κατάχρησιν, ότι δηλ. έμιθδοδεται άνω παρ' το ν κλητήρα. Α' τό ποϋ έγράψαμεν εις άληθές, όσοϋ όντως

είναι προσάθεια προς άναίτηνησιν της εκπαιδευσεξ τιμώσα τοξς δημοδιδασκάλουξ και έχουσα ύπερ έξυτής την συμπάθειαν τοϋ έθνουξ.

Π. Α.

κατηγγέλλοι. Έγράψαμεν ότι δέν έκοινοποιεί εις τοίξ ένδιαφερομένοξ κατά νόμον τάς άποφάσειξ τοϋ Έποπ. Συμβουλίου. Καί πληροφρούμεθα ότι όντως δέν τάς έκοινοποιεί κατά νόμον. Έγράψαμεν ότι έν ή είχε κατοικίαν, κατέλαβε διδασκήριον, παρ' την μεγάλην έλλειψιν τοιοϋτων έν Καβάλλω, και μολονότι τοϋ ύπεδείχθησαν πολλα κενά οικήματα άλλω. Καί ένεκρινόσασμεν ότι όντως τοϋτο δυνέθη, και μάλιστα δι' έκδιώξεωξ τοϋ εις τό σχολείον τοϋτο κατοικηστος διδασκάλου επί τώ λόγω δήθεν ότι ό χώροξ τοϋ διδασκήριου εις άνεπαρκήξ διά τοίξ φοιτάνταξ μισθόξ και ότι καθίσταται δυσχερεστάτη ή λειτουργία των όχολείων Β' Οηλ. και Γ' άρρ. πράγματι δέ διά να καταλάβη προς ίδίαν χρήσιν τό οικήμα ό κ. Τσακίρηξ. Καί δέν εις μόνον αυτά. Διότι μεξ καταγγέλλεται ότι ό κ. Τσακίρηξ έπεμβαίνει εις τα έσωτερικά τοϋ διδασκαλικού συλλόγου κατά παράδοσιν των περι όματιών νόμων ζητών παρ' των μελών αυτών... ύπευθινοίνοξ δηλώσειξ διά τάς γνώμαξ ποϋ ειχα ν επί των διαφόρων ζητημάτων, ότι με ειδικά σημετώματα προς ώρισμένονξ διδασκάλουξ (ευρισκόμενα εις χείραξ μου) προσπαθει να έπηρεάξη και όχηματιξη μερίδα κατά τάς συνέλευσειξ τοϋ συλλόγου εκ αξίλων του» όπωξ τοίξ όνομάζει, κλ. κλ. κλ.

Ό κ. Τσακίρηξ, δάν τό έπιθυμεί, δύναται να άποδείξη ότι τά γεγονότα ταύτα δέν εις άκριβή. Αί δειχάι τοϋ «Α. Β.» εις εις την διάθεσιν του.

ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑΝ ΠΡΟΤΟΧΗΝ

ΕΙς τοίξ κ. κ. Καρατζίν, Ζάχον, Κουκουλάδον και Μαϊδου, οι όποιοί κατελήθησαν ειρηνώσειξ άπό την ζωράν έπιθυμίαν να μεξ δηλώσωσιν ενλεγρηδικώς ότι άποσχιθόντεξ τοϋ διδ. συλλ. Καβάλλας τρέφουσ άπεριόριτοξ έκτιμησιν προς τό πρόδωπον τοϋ κ. Τσακίρηξ, θά είχαμεν να κάμωμεν μίαν ύσπασιν. Να σκεπτόνται περιδότερον όταν πρόκειται να προσφέρουσ τάς ύπηρεσίας των διά να μη τυχόν και γεννοϋν την ύπόνοιαν εις βάροξ τοϋ προστατευομένου των ότι ύπάρχει αυτόξ ίδωξ ή ματα τοϋ άντιδιδασκαλικού διαήματοξ του.

ΤΑ ΤΕΛΗ ΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΤΡΑ

ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Α' τό Ν. Διατάγματοξ οι φοιτηται των Αθολών Νομικήξ, Ιατρικήξ, Χημικήξ και Φαρμακευτικήξ Τμήματοξ, Φυσικών και Μαθηματικών έπιστημών και Όδοντοιατρικού σχολείου καταβάλλουσ κατ' έτος έγγραφόμενοι ή μετεγγραφόμενοι άπό τό Πανεπιστημιακόν έτος 1925—1926 και έξεξιξ διδαστρα δραχμάξ 1.000, 800 οι εις τάς άλλαξ όχολάξ και 50 τά τέκνα των έν Πολέμω πεδόντων.

Τά δέ έξεταστρα των αυτών όχολών διά τάς πετυχιακάξ έξετάσειξ όρίζονται εις 1000 δρα. διά τάς πρώταξ όχολάξ και 1500 διά τάς λοιπάξ. Τά δέ των άποτυχονόντων και έπανερχομένων εις έξετάσειξ εις 600 δρα. διά τάς πρώταξ και 300 διά τάς λοιπάξ.

ΟΙ ΓΥΜΝΑΣΤΑΙ

Ο γυμναστήξ κ. Τσίληραξ εις άρθρον του δημοσιυθέν εις τό «Έμπροξ» άποδίδει τόν μαρσμόν και την έλλειψιν Γυμναστικής ζωής και κινήσεωξ εις έκείνουξ ποϋ έτάχθησαν διά την ενίσχυσιν και την έπαιστίαν της. Τό όντι έν έλαμβάνετο πρόνοια άληθινή. Ό Κλάδοξ των Γυμναστών δέν θά είχε

ΟΛΟΚΛΗΡΟΣ Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΙ ΤΑΣ ΔΙΚΑΙΑΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ

Κατ' ἀνακοίνωσιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας δὲ νομοσχέδιον συνταχθέν ἐπὶ τῆ βῆσιν τῶν ἀποφάσεων τῆς ἐβδόμης Γενικῆς Συνελεύσεως, ἐπεξεργαζόμενον δὲ ἐν ταῖς λεπτομερείαις του καὶ λαμβάνον οὕτω τὴν ὀριστικὴν αὐτοῦ διατύπωσιν ὑποβάλλεται πρὸς ἔγκρισιν εἰς τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον κατὰ τὰς πρώτας ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος.

Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ τηλεγραφήματα πρὸς τὴν Κυβέρνησιν τῶν διαφόρων ὁργανώσεων, ἐπιμελητηρίων, γεωργικῶν συνεταιρισμῶν, ἐπαγγελματικῶν σωματείων, προέδρων κοινοτήτων καὶ νομαρχῶν, πληρεξούσιων κλπ. συγχίζονται. Κατωτέρω δημοσιεύομεν πολλὰ ἐξ αὐτῶν.

Πρὸς τὸν κ. Προϋπολογὸν ἀπεστάλησαν τὰ κάτωθι τηλεγραφήματα.

ΚΑΒΑΛΑ, 23 (Τηλ.).—Ἐμπορικὸς κόσμος, Ἐπαγγελματικὰ καὶ Προσφυγικὰ Ὅργανοὶ τῆς Καβάλλας παρακαλοῦν ἵνα ἡμεῖς ὡς συμφῶνως πρὸς δηλώσεις ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀθήναις καὶ χάριν συμφέροντος Λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως ἐγκρίνητε ὑπόμνημα Διδακταλικῆς Ὁμοσπονδίας περὶ ὑπαγωγῆς δημοδιδασκάλων Πανυπαλλήλικόν Νόμον, διαβαθμίσεως αὐτῶν καὶ ἐξυψώσεως ὀλικῆς δι' οικονομικῆς ἐνισχύσεως κλάδου καὶ ἡθικῆς δι' ἐκκαθαρίσεως ἀπὸ παρεμφερούσαντα ἀνίκανα στοιχεία προσωρινῶς καὶ τῶν δύο ψευδομαρτύρων. Μὴ φρονητε δαπάνης γενησομένης πρὸς ἐξυγίανσιν πνευματικῆς τρεφῆς λαοῦ, διότι μόνον ἀνδρόθεως λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως προετοιμάζει λαμπρὸν μέλλον παντὸς ἔθνους. Λαὸς εὐχαριστῶς θέλει δεχθῆ ὁτανδήποτε φορολόγιον χάριν προαγωγῆς ἐκπαιδεύσεως του. Ἰδιαίτερος παρακαλοῦμεν Σεβαστὴν Κυβέρνησιν λάβῃ μέριμναν καὶ διὰ διδακτῆρια πόλεως μας ὅπου τέκνα 85 χιλιάδων λαοῦ μορφοῦνται μόνον ἐντὸς 6 διδακτηρίων, ἐξ ὧν 3 μόνον κατάλληλα καὶ μόνον εὐτῶ χιλιάδες τέκνα ἀνεῦ τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως ἐκτεθειμένα κινδύνους ἀμαθῆς διαφθορᾶς καὶ λοιποῦ. Ἀπὸ ἐνεστώσαν Κυβέρνησιν ἀναμένομεν λύσῃ πρόβλημα τοῦτο δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ διδακτηρίων ἀπαξ διὰ παντός.

Ἀντιπρόεδρος Ἐμπορ. Συλλόγου Ν. Ἀσπίδος, Πρόεδρος Παμμικροῦ Συλλόγου Ἰ. Τσαντορίδης, Γεν. Γραμ. Φαρμακοποιῶν Δ. Παπαδόπουλος, Πρόεδρος Κηπουρῶν Ἰ. Σελαντζίδης, Γεν. Γραμ. Συνεργατικῆς Δ. Κέλλας, Πρόεδρος Καφεξυποπωλῶν Τάκης Μπακατζής, Πρόεδρος Ὑποδηματοποιῶν Δ. Δουρούκας, Πρόεδρος Ἀρτοποιῶν Ἰ. Μαρωνόπουλος, Ἀντιπρόεδρος Κρεοπλῶν Γ. Λαζάρου, Πρόεδρος Ραπτῶν Χ. Γόρδος, Πρόεδρος Παντοπωλῶν Γ. Διτερίδης, Πρόεδρος Ἀστεργατῶν Χρ. Σαματζίδης, Πρόεδρος Συλλόγου Ἀδριανοπολιτῶν Ἐλευθ. Γεωργιάδης, Γεν. Γραμ. Ἐθνικῆς Δημ. Νεολαίας Ἄριστ. Μπαλλῆς, Ἀντιπρόεδρος Καπνερ. Σωματείου Ἐργασίας Π. Σκαντζούρης, Γεν. Γραμ. Ἐνώσεως Ἀυτόκινητιστῶν Κ. Φουδάνης, Πρόεδρος Θεραπείου Συλλόγου Κ. Τσουμπάνης, Πρόεδρος Κουρῶν Φ. Γαλιμάς, Πρόεδρος Φιλοπόταχου Ἀδελφότητος Κυριῶν Α. Παπαγιάννη, Πρόεδρος Ἐνώσεως Ἐφέδρων Μ. Ἀσίας καὶ Θράκης Κ. Βλητός, Πρόεδρος Παμπροσφυγικοῦ Καπνεργατικοῦ Σωματείου Ἀναγέννησις Δ. Χαγελαμπιδῆς, Πρόεδρος Ἀνακουφίσεως Μαργαριτῆδης, Πρόεδρος Σωμ. Κυριῶν Ἐθν. Ἄμυνα Χρυσὴ Ζαχαρίδου, Πρόεδρος Ἰατρικῆς Ἐταιρίας Ἰ. Ἀστεριδῆς.

ΤΡΙΚΚΑΛΑ (τηλ.).—Παρακαλοῦμεν ἀποφασίσαιτε τελεωτικὴν διαβάθμισιν δημοδιδασκάλων πρὸς τὸ συμφέρον λαϊκῆς Ἐκπαιδεύσεως, Ἐθνικὸν κεφάλαιον κατὰ ὁμετέρας δηλώσεις.

Πληρεξούσιος Τρικκάλων
Β. Ἰακωβάκης Σ. Χατζηγάκης

ΛΕΣΒΟΣ (τηλ.).Τὰ κάτωθι ὑπογεγραμμένα σωματεία ἐξεδέστωσ παρακαλοῦμεν ἵνα ἡμεῖς Ἐξοχότητα ὡς συντέλεση πρὸς ἄσιν προσγενομένης ἀδικίας Κλάδου Δημοδιδασκάλων κατόπιν παγκοίνου ἡθικῆς ἀναγνωρίσεως δικαίων τούτων. Στὸ π. Πάσα θυσία ἀναγκά ἐπὲρ ἀναξιοπαθόντων δημοδιδασκάλων εἰς εὐ; ἐναπόκειται διαπαιδαγωγίσις Ἐθνους.

Πρόεδρος
Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Περ. Ἀντωνίου, Ἐνώσεως Ἐφέδρων Λέσβου Ἀθ. Σκουφός Σωματείου Ἀλληλοβοηθείας Χρ. Κατσάνης Ἐνώσεως προσφύγων Λέσβου Γεωρ. Καλλιπολίτης, Ἐργατικὸν Κέντρον Α. Κοττάρας, Σωματείου Παντοπωλῶν Ἰωάν. Κακάρδης, Σωματείου Ἐμποροραπτῶν Ἐμ. Σολογιάνης, Σωματείου Κρεοπλῶν Θεόδ. Γρηγορίου, Σωματείου Ἀρτοποιῶν Θεοφ. Ἀλεξάνδρου, Συνδέσμου Φαρμακοποιῶν Χρ. Καρατζᾶς, Σωματείου Ζαχαροπλαστῶν Εὐσεβ. Πατέλλης, Σωματείου Ξενοδόχων Ὑψινοῦ Θεόδ. Γρηγορίου, Συνδέσμου ἐμπόρων ἐλαίου Πολύδ. Δημητριάδης.

ΠΡΕΒΕΖΑ (τηλ.).—Εἰς ἡδικημένον δημοδιδασκαλικόν Κλάδον Σκαπανεῖα ὕγειος λαϊκῆς μορφώσεως στυλοβατῶν Ἐθνικοῦ μεγαλείου διαρκῶς ἀραιουμένων παρακαλοῦμεν ἵνα ἡμεῖς Ἐξοχότητα ἀποδώσῃ δικαιοσύνην δι' ὑπαγωγῆς Πανυπαλλήλικόν καθ' ὑπόμνημα Ὁμοσπονδίας του ἱκανοποίησις κλάδου πικνῶση τάξεις ἱμνευομένων διδασκάλων ἄλλως ἐκπαίδευσίς εἶναι ἀσποκος δαπάνη

Σωματεία Προβέζης. Ἐμπορικὸς ὁ ἀντιπρόεδρος Α. Γ. Γένος, Ἀμπερογατικὴ Γ. Γιώτης, Κρεοπλῶν Εὐάγγ. Μασσαϊδῆς, Ἐνώσεως παντοπωλῶν Σπ. Βαρίσης, Ἀλιευτικοῦ Συλλόγου Τσιόκος.

ΞΑΝΘΗ (τηλ.).—Δημοδιδάσκαλοι πλέον ἀπυθόνησαν ἀναμένοντες μάτην βελτίωσιν οἰκτρᾶς θέσεως τῶν. Διδακταλικά ἡρημώθησαν καὶ τάξεις διδασκαλικαὶ καθ' ἑκάστην ἐρημοῦνται τῶν ὑγιεινῶν στοιχείων τοῦ Κλάδου τρεπομένων εἰς ἄλλα ἐπαγγέλματα.

Κατὰστάσις σχολείων ἀελλιστικῆ ἐπὶ ἀνυπολόγιστον βλάβην μορφώσεως τέκνων λαοῦ. Ἀνύψωσιν δημοδιδασκάλου καὶ λαϊκοῦ Σχολείου θεωροῦμεν ἔθνικὴν ὑπόθεσιν ἀνεπίδεκτον ἀναβολῆς.

Πρόεδρος
Δημοτικῆς Συμβουλίου Καραμπέτης, Ἐπαγγελματικῆς Ἐνώσεως Βάσσης, Παμπροσφυγικοῦ Συνδέσμου Λιακουμόπουλος, Συνδέσμου Ἀνατολικῆς Θράκης Δαχτιάνης, Συνδέσμου Προσφύγων Ξάνθης Φραγκόπουλος.

ΣΑΜΟΣ (τηλ.).—Παρακαλοῦμεν διαβάθμισαιτε δημοδιδασκάλους Νόμον 2414 δι' ἀνύψωσιν λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως.

Πρόεδρος
Διδασκαλικῆς Ἐνώσεως Σάμου Δ. Μυριόπουλος, Κοινότητος Βαθέος Δ. Χατζηπανωλάκης, Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Βαθέος Γ. Ἰωαννίδης, Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Μυτιληνῶν Π. Παπαδάμ, Κοινότητος Μυτιληνῶν Α. Ἀποστόλου.

ΣΑΜΟΣ (τηλ.).—Ἐμπορικὸς κόσμος Σάμου παρακαλεῖ ληφθῆ μέριμναν πρὸς βελτίωσιν θέσεως δημοδιδασκάλων δι'

ὑπαγωγῆς νόμου 2494. Ὑπάλληλοι εὗτοι μόνον σκαπανεῖς πατριωτισμοῦ καὶ ἐθελουσίας εἰς καρδίας τέκνων Ἑλλάδος, εἶναι ἡδικημένοι ἐξ ἑλῶν τυγχάνοντες μέχρι σήμερον ἀνεῦ διαβαθμίσεως. Ἀνάγκη πρὸς ἐξυψώσιν λαϊκοῦ σχολείου ληφθῆσόντων καὶ ταχέα ἐνέργεια.

Πρόεδρος Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Σάμου Γ. Σούτος.

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ (τηλ.).—Ἀναγνωρίζοντες δι' βίαις εὐήμερας λαοῦ καὶ πρὸς τοῦ Πατρίδος εἶναι Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ δι' αἰτία σημερινῆς καταπτώσεως ταύτης εἶναι ἡ εἰς τὸν Δημικὸν κλάδον προσγενομένη ἀδικία, ἐξεδέστωσ παρακαλοῦμεν ἀρθῆ ἄσιν ἐνισχυομένου οικονομικῶς τοῦ κλάδου τούτου καὶ ἐπαξίως τῆς ὑψηλῆς ἀποστολῆς του.

Πρόεδρος Κοινότητος Καρπενησίου Ν. Τσαμπούλος, Πρόεδρος Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀλ. Χριστιδῆς, Πρόεδρος Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Δ. Ἀναγνωστῆς, Πρόεδρος Συλλόγου Τεχνουργῶν Θεοφ. Σαφάκος, Πρόεδρος Γεωργικοῦ Συλλόγου Ἰ. Μαμαλιός.

ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ — (τηλ.). Κάτοικοι κοινότητος Κλαυσείου Ἐδρυτανίας ἀναγνωρίζοντες ἀνάγκην ἐξυψώσεως λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως παρακαλοῦν ἵνα ἡμεῖς Ἐξοχότητα ἐνισχυομένου οικονομικῶς λειτουργοί ταύτης.

Ὁ Πρόεδρος Κοινότητος
Δημητρίου

ΤΡΙΚΚΑΛΑ (τηλ.).—Ζήτημα διαβαθμίσεως δημοδιδασκάλων ἐνδιαφέρει εὐρύτατα λαϊκῆς τάξεως περιμενοῦσας τὸ ἀπαντον μορφώσεως τέκνων τῶν ἀπὸ δημοτικῶν Σχολείων. Παρακαλοῦμεν λάβετε τὴν ἀκαμπτον ἀπόφασιν καὶ ἐξυψώσατε ἡθικῶς καὶ ὀλικῶς λειτουργοὺς λαϊκῆς ἐκπαιδεύσεως εὐστῶς τὸ σπουδαιότατον Ἐθνικὸν θεμέλιον.

Πρόεδρος Γεωργικῆς Ἐνώσεως Τρικκάλων
Α. Παγκοῦτος

ΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑ (τηλ.). Συμφῶνως πατριωτικῆς δηλώσεως ἱκανοποιήσατε ἀξίσεις δημοδιδασκάλων ἐξυπηρετικῶς ἐκπαιδεύσεως λαοῦ.

Ἐντολὴ Κοινοτικῶν Συμβουλίου
Πρόεδρος
Χρ. Παπαμανώλης

ΛΕΟΝΤΙΟΝ (τηλ.).—Παρακαλοῦμεν ὡς συμπαθῶς δικίον καὶ εὐγενῆ ἀγῶνα δημοδιδασκάλων παρακαλοῦμεν ἀνυψώσατε λαϊκὴν ἐκπαίδευσιν ἐμπέκουσαν θέσιν ἐνισχύοντες ἡθικῶς καὶ ὀλικῶς δημοδιδασκάλους πᾶσα ὑπὲρ τῶν ἐλαίων δαπάνη εἶναι οὕτως ἔθνικὸν κέρδος.

Κοινοτικὸν Συμβούλιον Πρόεδρος: Κοσμάς Μελητιπέρης, Ἀγγελόπουλος, Παν. Μιχαήλ.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Παρακαλοῦνται ὅσοι τῶν σπουδῶν ἐνδρομητῶν τοῦ «Λυδικοῦ Βήματος» ἀλλάξουν τόπον διαμονῆς μετὰ τὴν ἐναρξιν τοῦ σχολικοῦ ἔτους νὰ μῖς γνωρίζουν ὅχι μόνον τὴν νέαν τὴν διαμονὴν (πόλις ἢ χωρίον δεῖνα τῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας δεῖνα) ἀλλὰ καὶ τὴν παλαιάν (χωρίον δεῖνα τῆς ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας δεῖνα) διὰ τὴν ἐπὶ κοινῶν καὶ ἀσφαλῆ διόρθωσιν τῆς διευθύνσεως τῶν καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἀδικαιολογητῶν παραπόνων.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

